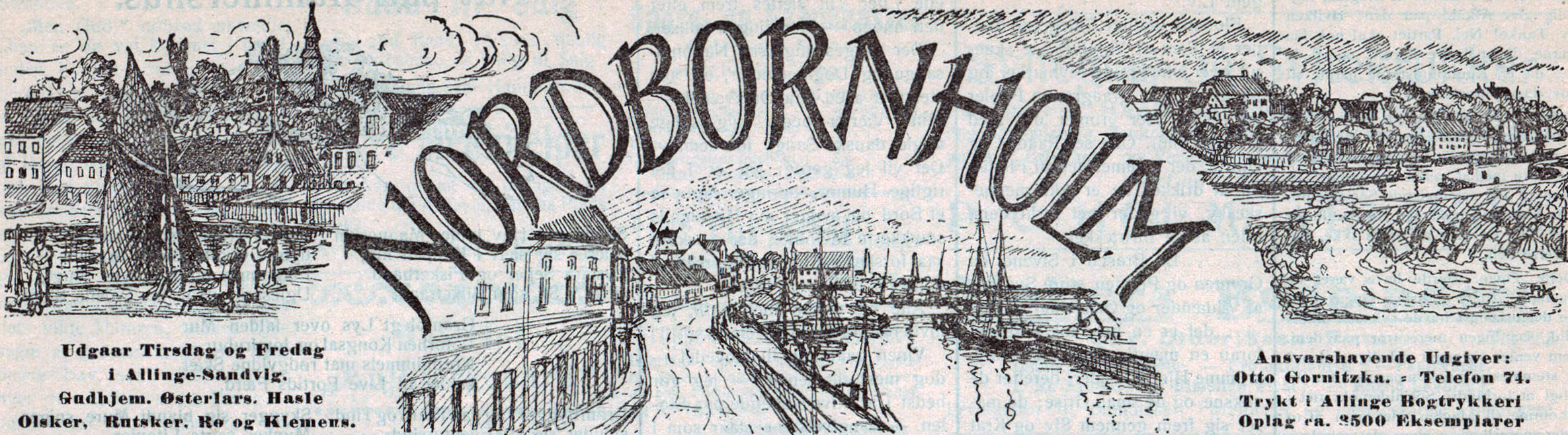

Udgaar Tirsdag og Fredag
i Allinge-Sandvig.
Gadhjem. Østerlars. Hasle
Olsker, Rutsker, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgiver:
Otto Gornitzka. - Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 2500 Eksemplarer

Nr. 145 Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm. efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - 6 Ø.

Tirsdag den 19. August

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1930

Mordet ved Strandlækken Natten mellem d. 9. og 10. Juli 1695.

(Eftertryk forbudt.)

Resume: Afdøde Arkelimester Niels Jørgensen i Sandvig har 1694 efterladt sig bl. a. Sønnerne Henrik og Hans Nielsen samt Datteren Lena og Anna. Henrik har levet i Kiv og Strid med Hans og de andre Brødre samt Fættren Hans Hansen. Henrik myrdes og sænkes i Havet. Lena er gift med Bornholms Provst, Poul Ancher, Anna med Løjtnanten, Lars Gomlæs, begge af Hasle - Hans Hansen dømmes fra Livet. Sammensvorne Venner befrier ham fra Fængslet, og han flygter i en Baad til Skaane. Hans Nielsen fængsles og sigtes for Meddelagtighed.

Den 26. November 1695 tilstod Niels Jørgensen, Sandvig, Constabel paa Hammershus Slot, gift med Hans Nielsens Søster Anna Cathrine, at han sammen med Jens Hansen og Hans Nielsen Sandvig var med til at udtage Hans Hansen af hans Fængsel paa Hammershus, hvilket Hans Nielsen og hans Hustru havde begæret af ham.

De havde været sammen hos Hans Nielsen i et „Øl Cammer“, som saa kaldtes. Der havde Hans Nielsen og hans Kone, Hans Svendsen fra Rutsker og Jens Hansen fra Ølster lovet Niels Jørgensen til Løn og Betaling et Stykke Jord i Sandvig kaldet „Baalborring-torn“ (staves andre Steder Baalborring-torn o. a.), saafremt han vilde staffe Fangen ud.

Hans Svendsen havde givet ham en Tang, som han dog ikke brugte. Om Mandagen, som Ting holdtes, havde han og Jens Hansen brudt Lemmen løs tilligemed Brædderne paa „Rustkammeret“. Sømmet for Lemmen tog Niels Jørgensen fra, men han var ikke inde hos Fangen. Efter at de var kommet indenfor Volden, blev Hans Nielsen staaende i Styktaptajns Kaaalhave til de andre kom tilbage med Fangen, som Hans Nielsen derefter tog med sig paa sin Hest til Sandvig. Tangen blev liggende i den underste Kælder, da de gik ned fra Arresten.

Saa vidt fortæller Niels Jørgensen, Jens Hansen, Ølster fortalte, at Udbrudelsen var anstillet af Anne Marie. Han var taget sammen med Arkelimester Per Michelsen til Bøst Pederen i Ølster. Her kom dennes Kone og sagde, at Hr. Poul Ancher var der uden for og vilde tale med ham, og saa gik Per Michelsen ud til ham. Siden kom Hans Nielsen ind i Stuen og spurgte efter Per Michelsen. Efter at have siddet „et tag“ hos Bøst Pederen red Jens Hansen bort og traf da Hans Nielsen og Peder Michelsen i Skoven norden for Gaarden, og de begærede da af ham, at han skulde være med til enten at tage Hans Hansen ud af Arresten eller ogsaa med Magt at tage ham fra Bagten, som skulde føre ham til Haste Ting.

Da Jens Hansen kom paa Slottet næste Ting, da stod Per Michelsen og

Niels Jørgensen i „Vorgangen“ og kaldte paa ham og bad ham gaa med, saa vilde de vise ham den bedste Lejlighed og Gang til at udbryde Hans Hansen af sit Fængsel. Saa gik Jens Hansen med dem, og Niels Jørgensen oplukte sin Kammerdør til det Kammer, som han havde Nøgle til, da han boede paa Fæstningen. De foreviste ham da baade Lemmen saavel som Brædderne til Rustkammeret og spurgte ham, om han ikke vilde være med, hvortil han svarede Nej. Om Aftenen, da Tinget var færdigt, gæstbød Hans Svendsen ham og Per Michelsen hjem til sig og traktede dem til de blev drukne. Han gav dem da en Tang og en Bolt og aftalte, at de den Nat skulde staffe Fangen ud, men de var for drukne til det, saa de maatte ligge hos Hans Svendsen den Nat.

Siden bad Hans Svendsen ham om at bringe en „Kloføde“ og en Kæbeline til Slottet; de vilde da stjule Sagerne ved Fangens Dør, naar de fulgte ham op efter Tingmødet. Jens Hansen svarede Nej dertil. Siden red Hans Nielsen mange Gange til Jens Hansen for at faa ham med sammen med Per Michelsen, og sagde han, at Niels Jørgensen havde lovet at hjælpe. - Jens Hansen blev ham ikke kvit, førend han maatte følge ham til Aleksteddammen, hvor Per Michelsen skulde møde, men var der ikke. Om Søndagen, som Hans Hansen blev udbrudt om Mandag Nat, mødtes Jens Hansen, Per Michelsen og Hans Nielsen oven for Støttet og havde da en „Høe Befuel“ og en Kloføde med dem, og sagde de, at de endelig den Nat maatte have Hans Hansen fri, formedels de 8 Sandemænd om anden Dagen - Mandagen - skulde gøre deres Ed, og naar det var færdigt, sagde Hans Nielsen, at han var bange for, at de vilde lægge Jeru paa Fangen. Jens Hansen mente dog, det var for lyst den Nat og de stiltes Mandag Morgen.

Medens Retten holdtes paa denne Dag var Niels Jørgensen oven paa sit Kammer og gik op paa Muren til Rustkammeret og brød et Brædt løst, hvad Jens Hansen stod og saa paa, Sømmet var da alt taget fra. - Om Aftenen fulgtes de til Sandvig, hvor de blev lukket inde i et Kammer efter at Jørgensen var gaaet i Seng, og Hans Nielsen laaede Døren til. Anne Marie lovede Jens Hansen 50 Daler, som Hans Svendsen skulde betale. Saa gav de sig til Hest og red til Slottet. Hestene satte de fælden nede under Slottet, og saa fulgtes de alle tre op ad Vinstien og gik ind over den Torvebold ved Blommetaarnet, og da blev Hans Nielsen staaende indenfor Volden i en Kaaalhave, medens Niels Jørgensen og Jens Hansen begge ginge op igennem den Kælder og Lem og siden over Rustkammeret til Fangedøren, hvor Hans Hansen sad indenfor, og saa opbrød de begge den Marne, som Laasen er henlagt udi, udtog Hans Hansen og gik samme Vej tilbage. Da de kom til Kaaalhaven tog Hans Nielsen imod ham og fulgtes saa sammen over Volden og red saa samtlige til Sandvig. Anne Marie gav da

Jens Hansen 3 Daler. Siden fulgtes han med Hans Svendsen, som førte Hans Hansen med sig paa sin Hest til sin Gaard i Ølster. - Næste Nat kom Per Michelsen og hentede Hans Hansen, og siden ved han ikke, hvor han er blevet af.

Medens den Flygtende var hos Jens Hansen, spurgte denne ham paa hvad Maade de fik Livet af Henrik Nielsen, efterdi denne var en „rafter Karl“. Da forklarede han, at han tillige med sin Dreng, Laurits Jensen og Hans Nielsen var gaaet i Klipperne mellem Allinge og Sandvig og ventet paa Henrik. Da det gik noget ud paa Natten havde han sagt: „Kommer, lader os gaa til Allinge og se, om Henrik er gaaet til Sengs, og som de kom ved det yderste Straudløstehjørne, mødte de ham. Da slog Hans Hansen Henrik paa hovedet med en Økse, saa han faldt i Kne med til Jorden, og som han vilde rejse sig, gik Laurits Jensen om bag ham og slog ham med en Bøsse i Nakken, saa han styrtede om og rørte sig ikke mere. Saa slæbte de ham ned til Stranden, bandt et Kæbelstov om hans Liv og en stor Sten derved, roede saa ud og sænkede Liget i Havet.

Antik Skønhedspleje.

—o—

Maaske burde man ikke nævne Ordet „antik“ i samme Aandedræt, som man taler om Skønhedspleje, der jo dog til syvende og sidst har som eneste Formaal: at bevare Ungdommen - dens Charme og dens Ynde.

Men man er ofte tilbøjelig til at glemme, at gamle Mennesker engang var unge - eller at gamle Tider ogsaa havde deres Ungdom. Hvor underligt vilde det dog ikke ogsaa være at tænke sig en Kultur uden Skønhedsstrang - og deraf følgende Skønhedspleje! ... og har ikke gennem alle Tider netop den personlige, den legemliggjorte Skønhed været Menneskeheds Symbol paa alt, hvad der var smukt - baade i Naturen og Mystiken, i Kærligheden som i Kunsten.

Denne Personifikation af Skønhedsideal har derfor tidligt vækket en Trang i Mennesket til selv at komme dette Ideal saa nær som muligt - en god Del Forfængelighed maaske! men endnu mere Skønhedslængsel ... og den er saa sandelig ikke af det onde.

Og derfor har hver eneste Civilisation haft sit „Skønhedsystem“ lige saa fast tilrettelagt som Love, Knnst og Religion. Den stadige Trang til at efterligne Idealet er blevet forfulgt saavel ved kombinerede hygiejniske Metoder; Renselse, Atletik, Træning af Legemet - som ved kosmetisk Kunst: Farvning af Haar og Hud, Polering af Negle, Opsætning af Haaret osv.

Naturligvis hae Skønhedens Standard givet sig afvæksende Udtryk - der er Variationer i Næse-Stil, Læbe-Stilling og Øjen-Udtryk, fuldt saavel som der er Variationer i Klædedragten. Men der er visse grundfæstede Skønhedsanskuelser, der har været absolutte for alle civiliserede Folkeslag.

Ægyptere, Babylonerne og Grækerne, Romerne - alle værdsatte de saaledes den sunde, rigelige Haarvækst - de indsaa, at en god Teint var et absolut Skønhedskrav - og de havde deres Mening om, hvorledes Læber, Øjenbryn og Øjenvipper burde se ud. De havde ogsaa et

aabent Blik for Legemets harmoniske Skønhed - saa det er ikke underligt, at deres og vor Skønhedsopfattelse paa mange Omraader tangerer hinanden. - Gaa saaledes tilbage til den ægyptiske Storhedstid - det er muligt for os Time for Time at rekonstruere, hvorledes Dagen gik for Pharao's skønne Hustru ... hun havde nemlig andet at gøre end at spadserere langs Nilen og finde smaa Religionsstiftere udsat mellem de grønne Blade - lad os tænke os, at vi befinder os i Theben, hvor Dronning Nersititis Husbond, den mægtige Pharao, Akhenaten, netop havde opført sit nye prægtige Residenspalads ... Dronning Nersititis hadede Theben - der var saa hedt og tørt, at kun den mest omhyggelige Brug af Olier og Salver kunde holde hendes Hud hvid og blød. Dronningen er netop staaet op ... støttet til to Slavinder træder hun ind i Baderummet, hvor to andre Slavinder overgyder hende med Vand, hentet ned fra de friske kolde Bjergkilder. Saa tørrer de hende med Linnedstykker og indgnider det unge Legeme i Olivenolie, parfumeret med duftende Urter. Efter Badet kalder Dronningen paa to af sine Kammerjomfruer, som bringer et Broncespejl i en gylden Kurv og et Cedertræsskrin, indlagt med Elfenben, Guld og Karneolier. I Skrinet findes Alabastkrukker med sort og grøn „Øjenskygge“, Pudder af brændte Mandler, duftende Salve, røde og hvide „Sminker“ af pulveriseret Ler - fine Børster og Kamme af Elfenben.

Alt dette bliver anbragt paa en lille Skammel foran Dronningen tilligemed en Olie-Skaal i Nefrit, formet som en svømmende Pige med en Skaal i sine fremstrakte Hænder. I denne Skaal findes parfumeret Olie til Ansigt og Hænder ... og saaledes forsynet er Hendes Majestæt rede til at fuldende sit Toilette - fuldt saa bevidst, fuldt saa raffineret som vor „moderne“ Tids mest forfinede Verdensdame.

Saa var Babylons Skønhedskultur langt mere primitiv og hedensk. Her betragtede man Skønhedsbegrebet som en Del af det religiøse Kultus, enhver ung Kvinde maatte gennemgaa i Dercetos' Grotte - inden hun kunde træde ud i Livet som moden Kvinde. Grækerne adopterede Dercetos - og kaldte hende Venus - og hos Romerne blev hun til den skønne Aphrodite - gennem alle tre Kulturer Kærlighedens og Skønhedens Gudinde.

Flaubert har i „Salambo“ beskrevet, hvorledes Babylons Dercetos i Cartageniensernes Gudsdyrkelse blev til den erotisk-sanselige Aftarte ... og at Cartago ogsaa havde Øje for den raffinerede „Skønhedspleje“ finder vi følgende Linier om Heliodorus: „Hun pudrede sit krusede Haar med Guldstøv, hendes Ørenringe bestod af to skønne Safirer, som hver understøttede en lille udhulet Perle, fyldt med duftende Parfume, som gennem en haarfin Kanal Draabe for Draabe faldt ned paa hendes skønne nøgne Skuldre.

Grækerne saa Skønhedsdyrkelsen i et sundere Lys; Renlighed var deres Fetish - og de vidste at hårde og træne deres Legemer; de havde ogsaa Blik for det gyldne Haars egenartede Skønhed - det var ikke ualmindeligt, at Grækerne paa hin Tid kunne sidde Timevis Dag efter Dag i den brændende Sol, blot for at Lyset kunde afblege Haaret.

De romerske Kvinder fulgte de græske Skønhedsprinciper temmelig nøje - de benyttede endvidere „Mudderbadet“, idet de lod udrørt „Grod“ af Mel og Ler tørre om Ansigtet for saaledes at rense og afblege Huden.

Krøllet Haar blev allerede den Gang anset for smukkere end glat Haar - og paa romerske Relieffer og Portrætter ser man ofte hele „Coiffurer“ af smaa Krøller i pæreller Rækker ... saa opsatte,

at de maa være blevet holdt paa Plads af Pomader og Klæbemidler.

Saaledes er da den gamle Sandhed bekræftet: at der er intet nyt under Solen - Skønhedsbegrebet er saadan set, det samme nu som for Aartusinder siden Skønhedsplejen ærlig talt ligesaa ... muligt at det eneste „Fremskridt“ vi i saa Henseende skal opleve, er Gentagelsen af nogle yderligere raffinerede, i svundne Tider kendte og benyttede „Skønhedsmidler“ ...

— men hvad saa!
— hvad gør det, at vi konstaterer, at Skønheden er antik ... den er dog evig ung, evig moderne! og dens Love ældes ikke.

Tidens Krav

Herunder optages Artikler om Emner, der egner sig til Diskussion.

—o—

Dansk Folkeværn er en Sammenslutning af fædrelandssindede Mænd og Kvinder, der som Maal har sat sig at hæve vort Land op af dets nuværende nationale, moralske, kulturelle, økonomiske og politiske Forfald.

I Kampen herfor gør Dansk Folkeværn først og fremmest skarp Front imod Forsøget paa en Statsocialisering, Marxismens Kongstanke. Denne Samfundsfare maa der nu gøres endeligt op med. Proletariatets Diktatur betyder kulturelle og moralske Værdiers Ødelæggelse, og Forsøget paa ad Klassekampens Vej at naa dette Maal ødelægger det naturlige Forhold mellem Borgene. saa Statens Grundvold undergraves.

Faren for en Statsocialisering er overhængende, og dog underkendes den almindeligvis. Det hænger sammen med, at Statsocialisering efter den gængse Opfattelse er et revolutionært Kup udført af Kommunisten.

Denne Opfattelse er falsk. Statsocialisering kan ogsaa gennemføres uden Kup, blot Masserne er stærke nok hertil. Og netop her i Danmark er Socialdemokratiet saa vel organiseret, at det kan gennemføre sin Ide paa Listesko ad parlamentarisk Vej - uden kommunistisk Hjælp. Derfor kan Kommunismen vanskelig trives her. Den angriber ikke Statslegemet revolutionært som en voldsom Sygdom, der kræver øjeblikkelig Operation, men nedbryder dets Modstandskraft gradvis som en snigende Sygdom, der ikke agtes, før det er for sent.

Ligesaa falsk er den almindelige Opfattelse af de socialistiske Førere. Til daglig ynder de jo at optræde i et borgerligt Tilsnit, saa de ikke synes værre, end at man maa kunne tale sig til Rette med dem. Men det er Valgtribunens Brandtaler, de skal bedømmes efter. Thi det er disse, der bestemmer Retningen i et Parti, hvor Disciplinen haandhæves saa fast, at selv Førerne ikke tør unddrage sig den.

Den sidste Rigsdagssamling viser det tydeligt nok. Denne Samling stod i den røde terrors Tegn. Lovforslag som Expropriation, Konfiskation, Erhvervsocialisering (Statsmonopoler, Trustlov) og lignende Trusler holdtes frækt op lige foran Borgerskabets Øjne. Endnu er de ganske vist kun Forslag. Men den Dag, hvor Borgerskabets sidste Skanse: Landstinget falder, vil de være Love. Og hvem tror vel paa, at denne Skanse i Længden kan holdes?

Den Mulighed, man regner med, at Førerne alligevel ikke vil gøre Alvor af Truslerne, er udelukket. Førerne er tvungne til at gaa den Vej, de har vist

Partiet. Skulde Masserne virkelig den Dag, hvor de kommer til Magten, højmodig give Afkald paa den? Hvilken naiv Tanke! Nej, Partiet skal nok faa Føerne til at lystre Parole, og vil de ikke, da er Kommunisterne parate til at overtage Forerskabet.

Rundt omkring i Europa gøres der nu op med Statssocialiserings Eksperimentene. Det er paa Tide at tage Lære heraf og ophøre med at være uvrirksomme Tilskuere til det sejrshyldende Socialdemokratis Stormløb mod den frie Samfunds Mure. Thi en Fare afværges ikke, ved at overse den.

Dette Opgør burde have været de borgerlige Partiers naturlige Opgave, om ikke de forlængst havde svigtet Folkets Tillid, saa ingen mere tror paa dem. Hvem venter sig noget virkeligt af dem? Der stemmes jo nu kun paa dem for om muligt at forhindre Socialdemokratiet i at komme til Magten, idet man af to Onder naturligvis vælger det mindste. Ogsaa deres Rygte er bleven ørmodt af Levebrødspolitikens fordærlige Moral. For ussel Vindings Skyld begik Føerne Faneflugt fra Idealerne og gik paa Akkord med Uretten. Derfor kan de ikke nu løse nogen Opgave. Den hastig voksende „Parlamentslede“ i de borgerlige Krese viser noksom dette. Den er Borgerskabets Foragt for dem, der ikke havde Mod til at være, hvad de burde være. Derfor gør Dansk Folkeværn ogsaa Front imod de borgerlige Partier og kræver dem til Regnskab for deres Pligtforsømmelser.

Uden om Partierne kommer de nye Veje til at gaa. Lad alle Partier gaa til Grunde om galt skal være, blot Nationen bliver frelst. Væk med alle politiske Lappeskrædere. Væk med deres Maskepie og Rumlerier, Resolutioner og Programmer, Fraser og Ordskvalder. Ikke Ord, men Handling kræves nu. Svære Tider stunder til. Skal Staten komme frelst igennem disse, maa Folket ruskes op af Ligegyldighedens Døs. Der maa skabes en national Begejstring stærk nok til ikke alene at kunne sætte de store Maal, men ogsaa til at kunne gennemføre dem. En ny politisk Kultur maa bryde frem, hvor Saglighed, Dygtighed og Hæderlighed i Ferbindelse med Disciplin bliver Kendemærkerne.

Der erkendes jo overalt, hvor alvorlig Tale endnu føres, at de nuværende politiske Forhold er blomraadne. Hvorfor saa ikke hurtigst muligt faa gjort op med dem? Hvad tøves der efter? For ingen nærer vel det naive Haab, at det „retter sig nok af sig selv?“

Dansk Folkeværn blæser nu til Kamp mod den politiske Raaddenskab, der hærger Landet som en dødbringende Pest. Med Valgsproget: „Nationens Vel er den enkeltes Vel“ kæmpes der for at bygge en virkelig Samfundspolitik paa Partipolitikens sørgelige Ruiner. Hertil møder Dansk Folkeværn ikke op med nogen partipolitisk Trosbekendelse. Dansk Folkeværn er intet Parti og vil intet Parti være. Det gør upartisk Front til alle Sider mod den politiske Svindel og bliver derved „Bevægelsen i Midten“. Dets Ide rækker op over Partierne.

Med Kajak gennem Europa.

Fra Østersøen til Sortehavet.

Gennem den ensomme Puszta.

Tidlig Morgen padler vi videre ned ad den stille Flod. — Til venste bag Skovene ligger den store, milevide Puszta; øde skovløse Strækninger, nøgne Sandsletter og udstrakte Græsgange; her græsser uendelige Hjorde af al Slags Kvæg, der gaar ude hele Aaret, vogtet af beredne Hyrder. Om Sommeren hersker her en brændende Hede, men Vinteren er bidende kold. — Efterhaanden som Civilisationen trænger frem opdyrkes og beplantes dog store Arealer, og i Nærheden af Vandløb, Søer og lignende findes nu frugtbare Strækninger.

Donau vinder sig i store Bugter frem og tilbage i det lave Terrain, dog er de største Slyngninger afkortede ved gravede Kanaler. — Ingen Landsbyer og ingen Huse er at se; kun nu og da en enkelt Straahytte, hvor Fiskere og Jægere tilbringer Sommeren. — Familiens

Medlemmer lever her et utvungent Liv.

Flodens utallige Sidegrene danner et Væv af Vandløb; vi skuer ud over vidstrakte Sivmarker og Skove af lave graagrønne Popler og Pil. — Her vrimer det med al Slags Vildt. Ofte ses Raadyr og Hjorte, der kommer ned til Floden for at drikke; de er ikke menneskesky, vi glider tæt forbi dem, uden at de fortrækker.

..... En Brasen i Sivene, en Grynten og Prusten, store Sværme af Vildænder og Gæs staar til Vejs det er en hel Flok Vildsvin, foran en mægtig Orne med store, krumme Hjørnetænder, derefter de voksne og de smaa Grise; de maser sig frem gennem Siv og Krat for at naa Floden, misser med deres smaa Øjne mod Solen og ser paa os, medens vi driver forbi — overrasket over det pludselige Møde.....

Jeg kan ikke lade være at tænke paa, hvad der vilde ske, hvis en saadan Flok Vildsvin overrasker mig, medens jeg slaar Lejr paa Flodbredden; selv med Vaaben i Haand vilde jeg ikke kunde klare mig mod de store Dyr.

Atter ligger Bredderne rolige hen; kun af og til skærer en Vildand sin sorte Silhouet gennem Sivmarken.

Min Kammerat nynner Volgasangen, hvis monotone og klagende Toner passer saa godt til den ensomme Flod og hjælper til, at vi afstemmer os efter og føler os som et med Naturen.

Paa høje Flodbred hæver Højdedragene sig igen. Byer har vi ikke set hele Dagen; men nu ligger *Duna-Szekcső* foran os omgivet af Vinmarker; vi faar atter Lejlighed til at forsyne os med søde Druer.

Eggen bliver nu mere interessant, og før vi ved af det naas *Mohács*, Ungarns Grænseby.

Jeg henvender mig straks i Toldbygningen; men faar den Besked, at mine henlagte Penge for Kajakken endnu ikke er ankomne, og de nægter at udbetale mig Beløbet mod min Kvittering. Jeg er ærgerlig over Smøleriet og søger at forklare Tolderne, at jeg hverken har Tid eller Raad til at vente her i det uvisse paa mine Penge, som jeg skal deponere for at komme videre ind i Jugoslavien. Robert hjælper mig med at skælde ud, vi trygler og beder i Haab om Medlidenhed — alt til ingen Nytte. Tilsidst smider de os udenfor paa Gaden.

Hvad skal vi gøre?

Min Kammerat foreslaar at opsoge et Bogtrykkeri og dér spørge Kollegerne til Raads. — Det er imidlertid langt over Fyraften; men vi faar opspurgt en Privatadresse.

Her træffer vi to gemytlige Fyre, hvoraf den ene taler flydende tysk. Han hører vor Forklaring og raader os at se Tiden an til i Morgen og saa maaske faa en Bank til at udbetale Pengene.

De inviterer os med hen, hvor de har Pension og trakterer os med Aftensmad, derpaa følges vi ad til deres Stamkafé.

En sorthaaret Skønhed sætter en Karaffel Vin paa vort Bord, skænker i Glassene, og vi tømmer et Bæger paa vore Værters Velgaaende. — En Zigeunertrup spiller ildfulde Melodier og vemodsfulde Serenader, et Dansepar optræder solo midt i Lokalet.

Tiden gaar. Min Kammerat begynder at røre paa sig; han maa opsoge Byens Herberge, før det bliver for sent. — Med mig har det ingen Hast.

Saa fester vi videre. Venner til de to Kolleger og letsindige Piger

slaar sig ned ved vort Bord; den ene Liter Vin sættes frem efter den anden — Stemningen vokser.

Der synges ungarske Nationalsange og Døgnmelodier, og alle stemmer med paa Omkvædet. — Mine Værter beder mig synge nogle danske Sange for dem. — Det vil jeg gerne; jeg er i det rigtige Humør, springer op paa et Bord og synger mit Hjemlands smukkeste Melodier, der — skønt saa forskellige fra de ungarske — alligevel faar stort Bifald.

Alle vil drikke med *Dán*, jeg inviteres fra Bord til Bord.

Vinen gaar mig til Hovedet — dog mest til Benene — jeg gør bedst i at blive siddende paa Stolen. — Omgivelserne staar som i Taage og Musikken lyder fjernt, medens jeg skaaler med Pigen og fortæller hende om min eventyrlige Rejse.

— — — Jeg vækkes ved, at der er nogen, som rusker i mig — en lidt ublid Opvaagning efter at jeg i Drømme endnu var midt i det lystige Lag, havde en Pige paa Skindet og den sprudlende Vin i Glasset. — Jeg gnider Øjnene og finder mig liggende i Kajakken uden ret at vide, hvordan jeg er kommet der; faar saa Øje paa min Kammerat og udbryder: „Aa, Robert, es war schön gestern!“ og jeg fortæller ham om den dejlige Aften.

„Tømmermænd“ undlader ikke at melde sig, og jeg har ikke megen Lyst til straks at slaas med Toldere og Bankmænd, hvorfor jeg foreslaar, at vi først ser lidt paa det brogede Folkeliv. — Vi drikker en Kop stærk Kaffe og travser saa rundt i Byen.

Bønderne kommer agende med deres sort-hvide Stude — Pragt-eksemplarer, hvis Horn er over en Alen lange og staar næsten ret ud til Siden. — Bønderpigerne, der sidder i Kærren, gløder paa os, fniser og viser deres hvide Tænder i et bredt Grin — lidt anende, at de paa os virker endnu mere komiske i deres Kyser, hvide Bluser, struttende Nederdele og halvlange Bukser med brede Blonder.

Paa Gaden gaar Kvinderne ogsaa i Nationaldragter, bærende store Kurve paa Hovedet, ofte flere oven paa hinanden. Stolt gaar de med Nakken tilbage og Hænderne paa Hofterne. Ballancekunsten synes ikke at volde dem Besvær. Alligevel skæver vi ængstelig oppefter, vil nødig have en Kurv Tomater, Blommer eller Æg nedover os. —

Først i den tredie Bank, som vi opsøger, lykkedes det at træffe en Direktør, der forstaar vor pinlige Situation og mod Kvittering udbetaler de for Kajakken udlagte Beløb.

Saa kan vi atter tænke paa at komme videre, og ved Middagstid lægger vi ud fra Bredden og padler vort Fartøj med raske Tag ned ad Floden.

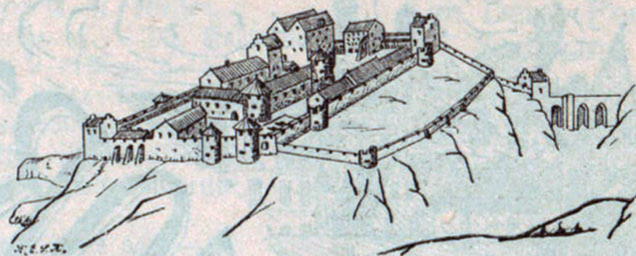
C. A.

Kæmp for alt...

Sommerskitse af V. G. Kühnel.

Der, hvor Strandsandet skinner fugtigt, der, hvor Havfladen væder Grænsen mellem Land og Vand, der faar Bredden en ubestemmelig gul og graa Farvetone — ikke gylden, som Rav, ikke graa, som de tørre Sandkorn; men en Farve, der minder om den fugtigblanke Fluefanger, der nu dingler under Loftet i mangt et Hjem og tæt besat med de smaa Insekter, paa hvem den udøver sin Tiltrækningskraft, danner et synligt Tegn paa at Sommeren er inde.

Nat paa Hammershus.

Sølvblankt Hav under Maaneskin skærer sig sært i Klippen ind, Lys fra Sejler og Fiskerbaad sitrer i Sø som Silketraad.

Vind i Trætop sagte suser, dybt i Grotte Bølge bruser. Flagermus og Natravns Flugt, Ugleskrig dybt fra Dalens Slugt.

Grøntblegt Lys over falden Mur — forhen Kongsal og Jomfrubur — Nordhimmels mat rødgyldne Skær kalder til Live Fortids Færd.

Drømbygger Tag paa Taarn og Tind spinder sig sit Eventyrsind, væver om Tanken sære Spind, tager den i sit Rige ind.

Skygger sig blandt Mure sniger, Munkes sagte Litanier, Silkeraslen og Bægerklang, fornemmes mellem Kordrengs Sang

Vaabenklir og Skjoldebragen, Sten fra Blide — Støn og Klagen, Armbrøstbolt imod Harniskstaal, Fjendekarar med Fejdebaal.

Dag fra Øst bag Bjerg opstiger, Skygger sig bag Mur bortsniger, Tag og Tind for Lyset svinder, bare Mure staa som Minder.

Svundne Seklers Strid fortøner, Kamp forstummer — Tid forsoner, Kongsmænd, Bispknægt blidt nu sover i den Fred, som Døden lover.

Den havde mest som haardest greb, før Rettens Sværd man sleb og sleb End Kamp om Ret gaar hid og did, Fortids Strid værner Fremtids Id.

Nu er der Fred, hvor før man stred, Stedet vidner, hvad før man led, maner hver og en saa vide: Vil man Fred, maa først man stride.

K.

Ogsaa Strandkantens „Fluepapir“, der snor sig langs Bugter og Vige, har en dragende Magt — Tusinder fanges af dets Trolldom, og saaledes var det netop paa den Dag, hvorom denne Historie fortæller.

Som fastklæbet til det Par Kvadratmeter, der var nødvendigt for at kunne indtage en liggende Stilling, laa de paa Strandbredden, utallige som Fluene paa det isabellaafarvede Papir og i samme planløse Tilfældighed, — nogle paa Ryggen, andre paa Maven — nogle med Hovedet i Øst og Fødderne i Vest, andre lige modsat.

Jo, Strandbredden var det Fluepapir, hvorpaa Evighedens smaa Døgnfluer, de talende Skabninger, havde slaaet sig ned. Deres Summen var forstummet — dvaske og døsige laa de og drev under en varmetung Æter. Klodeskyerne drev derimod ikke, som hvide Sejlere laa de fortøjet i det violetgraa Himmelhav.

Højsommerdagen var saa brændende hed og vindstille, som kun yderst sjældent under vore Breddegrader.

Det var en af de Dage, da Asfalten paa Byernes Fortouge brænder gennem Fodsaalerne og Synet af hvidmalede Facader smerter Øjnene og giver Hovedpine.

Men ogsaa paa Strandbredden var det tilraadeligt at beskytte Øjnene og Hovedet mod Solbrandens Glød, og det gjorde man ved Hjælp af Strandparasoller eller under nedtrukne Hatteskygger eller bag sortblaa Brillglas.

Derfor saa man ikke den Forandring, der foregik i Horisonten, hvor Luft, Vand og Ild slog sig sammen for at udføre en Trio.

Først da Elementerne satte ind med en Ouverture og Tordenbrag, Bølgebrus og Lynildknitren, for man sammen, og da var det godt at Sammenligningen med Fluepapiret ikke længere lod sig opretholde.

Med en Hurtighed, det faa Minuter i Forvejen var vanskeligt at tiltro de solstegte Strandliggere, kom de alle paa Benene og flygtede rædde fra Naturmagterne, flygtede, som Adam flygtede efter Syndefaldet og efterlod Frygten i evig Arv til Slægterne. Hvorfor er Du bange? lød det til Adam. — Hvorfor er Du bange lyder det til Adams Æt. — Ja, hvorfor? —

Af samme Grund som Adam!

I de nærmeste Sommerhuse i Skovpavillonen, i de parkerede Automobiler og i et Par tjærede Baadeskure søgte man Skjul, og det var slet ikke saa underligt, for Uvejret kom farende lige mod Land derude fra det nu saa vrede Hav. Verdensteatret havde skiftet Scene!

Virksomheden paa Sindene føltes dobbelt, fordi disse netop havde været dysset ind i Sommerglædens Ro og Fred, men det kan netop ofte være den Stillehed før Stormen, som Sømanden kender og som heller ikke er Fysiologerne fremmed — alt og alle var i pludselig Oprør — Elementer og Mennesker!

Samtidig havde Himlens Skyer sprængt Fortøjningen, de jog gennem Rummet, de tørnede sammen de flængedes; mens Ilden slog ud og i Zigzag styrtede i Havet. Fra andre Skybanker fossede Vandet som under et Kæmpefald, et Niagara. Det larmede og det buldrede fra Himmel og Hav.

Den før saa stille Havflade løftede sig i Vrede, sydende og kogende brødes de skumklædte Bølgetoppe mod Strandkanten uophørlig faldt de tunge Slag, uophørlig sugedes de boblende Flager tilbage for at rejse sig i ny og stærkere Vælde.

Kun en eneste trodsede Elementerne og det var en Kvinde.

Hvorfor? — fordi Kærligheden er den stærkeste af alle Magter, — den sejrer over Frygt, den knuser Selviskhed, — den søger ikke sit eget. Fra de parkerede Biler søgte Kvinden til Skovpavillonen, fra Skovpavillonen til Sommerhusene.

Overalt spurgte hun om det samme: „Er min Dreng her? Er der ingen, der har set min Dreng? — en tolvaars Dreng, han er i hvidt Lærredstøj.“

Beständig fik hun det samme Svar: „Vi har ikke set noget til ham — her er han i alle Tilfælde ikke.“

Ud styrtede hun igen — ud i Uvejret og Skybrudet fra det ene Sommerhus til det andet. — Endelig traf hun en ældre Dame, der svarede: „En tolvaars Dreng i hvidt Lærredstøj? Jo, han har jeg set; det maa jo være ham, der stagede rundt paa en Tømmerflaade. Mener Du ikke ogsaa?“ henvendte hun sig til en Veninde, hun

havde været sammen med ved Stranden.

„Men Gud!“ udbrød en tredje, „han er da vel kommet i Land, inden Uvejret brød ud?“ — En fjerde var allerede begyndt paa at trøste den stakkels Mor; men det hørte hun ikke, hun var ude af Døren igen og løb mod Stranden. Det første hun saa, var en sønderlaaet Tømmerflaade, der snart blev hugget mod Grunden og snart suget ud i de bristende Bølger. Da greb hendes Hænder mod Hjertet; men de sagtnede ikke dets vilde Hamren; hendes Øjne søgte at gennemtrænge det fraadende Hav, som vilde hun se, hvor det skjulte hendes Dreng — og gennem det øsende Regn saa hun noget . . . var det muligt? — Jo — der ude, ikke mere end et Bøsseskud borte, der laa han og klamrede sig fast paa Toppen af en Stenkolos, der ragede op af Havet; det var et Stenuhyre, som Menneskene endnu havde maattet lade ligge, hvor den laa. „Sava“ havde Latinskolens Dreng døbt den; det var ikke originalt; men under det „Navn“ var den nu kendt af alle i Land og By der paa Egnen.

Fortsættes Fredag.

Fra Dag til Dag.

—o—

Der er Røre i Nakskov

i Anledning af Retssagen mellem Byens Borgmester og Redaktør Haugner. Under Socialdemokraternes Styre er Gælden i de sidste 20 Aar vokset fra 1 1/2 til 17 Millioner. Byen har kun 1400 Indb. og 10 pCt. af Byens Befolkning maa bære 70 pCt. af Skatterne. Der er et Underskud paa 1/2 Mill. Kr.

25 Millioner Kroner.

ofres der paa Havneanlæg paa Jyllands Vestkyst. Hirtshalsen har kostet godt 10 Millioner, Hanstholm bliver en Del dyrere

Havnene bygges et godt Stykke ud i Havet og forbindes med lange Broer — samme Princip som ved Snogebæk og Arnager, de vil derved undgaa Tilsanding og bliver lettere at anløbe under Storm.

Begge Havne skal kunne rumme en større Fiskerflaade.

En Kæmpebrand

hærgede i Fredags Nat Korn- og Foderstokompagniets Bygninger i Aarhus.

I Norge

har der raset en mægtig Skovbrand.

Lærere

til **Bogføring** og **Frihaandstegning** søges til Teknisk Skole i Allinge 1. Oktober. Ansøgning bedes snarest tilsendt Formanden for Haandværker- og Industriforeningen.

P. B. V.

Johs. Pedersen.

En god, fast Vogn

ønskes til Købs, event. Bytte med Grise.

Brogaard pr. Allinge.

Et Føl,

4 Mdr. gammel, halv Belgier, er til Salg eller Bytte med 6 Ugers Grise.

Munch, Lauegaard,
Østerlars.

Lukket 5 Pers. Bil

udlejes. Tlf. All. 8y kan benyttes.

Villy Jensen, Tein.

En Pige eller en Dreng

14—15 Aar kan faa Plads paa Højegaard i Rutsker.

Baad til Salg

En god Baad, 11 Fod, tjenlig som Skibsbaad er billig til Salg Fyrrp. **H. Andersen** Hammerodde.

Yngre Medhjælper

som kan malke og deltage i alt forefaldende Arbejde, kan faa Plads straks.

Avlsbr. Grønbech, Sandvig.

Mejeriet „Kajbjerggaard“

Flødeis!

ANNANAS, NOUGAT, VANILLE

Isen bringes indpakket for 1 Kr. 80 Øre pr. l. Uindpakket ved Afhentning 1 Kr. 50 Øre pr. l.

Ærede Kunder gøres opmærksom paa, at alle Former, ogsaa de smaa 1/2 l Daaser, er Mejeriets Ejendom og bedes derfor returneret.

Biler

udlejes. 4—5 og 12—14 Pers. nye Vogne. Billige Priser.

Lastkørsel udføres.

E. Hansen, Tein. — Tlf. Rø 57 x.

Huggede og polerede Gravmonumenter

i Bornholms smukkeste Sten til Polering. Er altid paa Lager til rimelige Priser. Forlang Tilbud.

Se min Monument-Udstilling, Havnegade, Allinge.

Borrelyngens Granitværk.

V. Sørensen.

Overretssagfører Jac. Jensen.

Inkassationer, Ejendomshandler. Dokumentskriving, Dødsbøbehandling m. v.

Kontor i Allinge: (Bogtrykker Gornitzkas Ejendom). Træffes personlig hver Fredag Form.

Aktieselskabet

Hasle Bank

modtager Indskud paa Indlaansbog og Folio, Termindelser til Kreditforeninger, ordner Kreditlaan m. m.

Lysttur til Christiansø

med **sls HAMMERSHUS** Onsdag & Fredag.

Fra Allinge 9³⁰, fra Gudhjem 10³⁰ Retur fra Christiansø 14³⁰.

Pris 4 Kr.

Lystturen Christiansø har Togforbindelse med alle bornholmske Jernbanestationer, hvor gennemgaaende Billetter faas for Skib og Bane Tur-Retur 5 Kr.

SIMRISHAMN.

Afgang fra Allinge Kl. 9 Mandag, Tirsdag, Torsdag, Lørdag. Retur fra Simrishamn 16⁴⁵.

Afg. Søndag fra Allinge Kl. 8 og 19. Retur fra Simrishamn 11 og 22³⁰.

Billetter faas i Dampskibsselskabet Østersøens Kontor, Tlf. Allinge 75, eller Turistbureauet Sandvig, Tlf. 100.

Pris Tur-Retur: 1 Dag 5 Kr., 2 Dage 6 Kr., 30 Dage 8 Kr.

Køb danske Varer og De gavner det danske Landbrug og Industri og skaffer Arbejde til Landets mange arbejdsløse.

Bornholms Spare- og Laanekasses

Afdeling i Allinge.

Kontortid 9—12 og 2—4.

Renten af Indskud er paa 3 Mdrs. Opsigelse 4,5 pCt. p. a. Alm. Sparekassetilkaar 4 - Folio 2 - i Forsørgelsesafdelingen 3,6 - hvortil Præmie, hidtil 2,4 -

7 Pers. Turistbil udlejes **E. Ipsen, Havebo, Allinge** Tlf. 147.

Gruppe-, Industri-, Portræt-, Interieur-, Sports-, Illustrations-, Heste- og Kreatur-Fotografering udføres overalt paa Bornholm uden ekstra Vederlag for Befordring.

Kaare Rasmussen. Tlf. Rønne 526.

Forstørrelser efter gamle Billeder udføres paa egen Forstørrelsesanstalt.

Nye Abonnenter

paa „Nordbornholm“ kan — saa længe Oplaget rækker, faa Bladet tilsendt fra 1. Juli.

Avertør i „Nordbornholm“!

Allinge Teglværk

anbefales.

Mursten, Teglsten, Drænrør. Tlf. 127.

7 Pers. Turistvogn

udlejes billigt.

Grønbechs Hotel Tlf. Allinge 36. **Chr. Sørensen.**

Personkørsel

udføres med ny lukket Chevrolet **Poul Nielsen** Tlf. 145 ved Lindeplads, Allinge

Last- og Personkørsel

udføres.

Karl Christensen. Tlf. Hasle 99.

Al Lastkørsel udføres

samt **Svin** til Slagteriet a 75 Øre pr. Stk.

En 12—14 Pers. Bil udlejes. Tlf. All. 117 y. **A. Engell, Tein.**

Ny lukket Bil

udlejes. **L. P. Olsen,** ved Tejn St. Tlf. All. 59 kan foreløbig benyttes.

Ny 4—5 Personers

Chevrolet-Bil

udlejes til moderate Priser.

Charles Pedersen. Tlf. Allinge 118

Forretningskonvolutter

sælges med Firma for kun 8 Kr. pr. Mille.

Allinge Bogtrykkeri.

Slagteriets Udsalg, Allinge.

Friske Varer Onsdag og Fredag. Fersk Flæsk, Karbonade. Mørbrad. Medisterpølse, Fars.

Bayerske Pølser, Knæpølser

Kogt Skinke,

hjemmesmeltet Fedt.

Forskelligt Paalæg.

Dina Sørensen, Tlf. 38.

Gør et Besøg

i Undertegnede Sadelmagerforretning, hvor De vil finde alt i **Seletøj, Kit-Bag, Rygsække og Kurvemøbler.** Bilpolstring udføres.

H. P. KOFOED Tlf. 13 Hasle

Allinge Skæperi

Optændningsbrænde altid paa Lager, billige Priser. Tlf. 29. **Geert Hansen.**

NORDBORNHOLM koster kun 1 Krone.

Sylteglas og Syltekrucker

i alle Størrelser. **Henkogningsglas** af bedste Facon og Kvalitet. **Gummiringe, Henkogningskedler, Frugtpressere, Syltesprit, Syltepulver, Celophon og Pergamentpapir, Syltesukker og Krydderier** anbefales til billigste Priser.

P. C. HOLM, ALLINGE.

Møllers Bogbinderi

Tlf. 865. **Chr. Dideriksen, Rønne.** Tlf. 865

Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. — Papirvarer.

I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.

Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

Gudhjem Møbelsnedkeri

anbefaler alle Slags MØBLER fra Lager og efter Bestilling. Jeg har altid LIGKISTER paa Lager i sorte, hvide og Egetræsmalede samt Ligtøj. Kisterne leveres fragtfrit til Østerlars og Rø, Tlf. Gudhjem 40. **ALFRED LUND.**

Alle Tryksager

saasom

Regninger, Meddelelser, Konvolutter, Dags-Dato, Vekselsblanketter, Visithkort og Takkekort, Love og Regnskaber, Sange og Salmer, Medlemskort

leveres bedst og billigst fra

Allinge Bogtrykkeri.

Færdselsregler

—o—

i Henhold til Loven af 1923.

Fodgænger! husk, at Gade og Vej benyttes af Køretøjer, som pludselig kan komme til Syne; derfor: Se dig godt for, før du gaar ud paa Kørebanen. og træd aldrig baglæns ud paa den.

Skal du over Gade eller en Vej, saa husk at se til begge Sider, før du gaar ud paa Kørebanen, og gaa saa tværs over, ikke skraas over Kørebanen.

Læg Mærke til de Tegn, som Kuskene eller Chafførerne giver: strækker de Pidsken eller Haanden ud til Siden, kan du se, til hvilken Side de vil svinge.

Du skal særlig passe paa ved Gadehjørner og Vejkryds; der kan komme Køretøjer, som drejer fra den ene Gade eller Vej ind i den anden.

Gaa aldrig pludselig frem bag om et Køretøj, men overbevis dig først om, at andre Køretøjer ikke kommer frem paa den anden Side.

I Byerne bør du gaa paa det Fortov, som du har paa venstre Haand og paa Landevejen i venstre Side af Vejen, saa vil du have let ved at se, om Køretøjer nærmer sig.

Vær hensynsfuld mod andre, saa at det bliver let for alle at følge Færdselsreglerne, og advar dem, der uforsigtigt handler imod dem.

Cyklist! Før du er sikker og øvet bør du aldrig køre paa Gader og Veje, hvor Færdslen er stærk.

Hvor der er Cyklesti, skal du benytte den, hvis den ligger paa din højre Haand.

Giv Tegn, forinden du standser eller drejer til Siden, og husk at dreje i stor Bue til venstre og lille Bue til højre.

Kør aldrig bagfra forbi andre Køretøjer i Gade- eller Vejkryds.

Kør altid hensynsfuldt og søg at undgaa at tilspørje Fodgængere og andre i daarligt Føre.

Den fikse Sko

med den gode Pasform faas i **C. Larsens Skotøjsforretning, All.**

Abonnement

paa

„Nordbornholm“

kan i Hasle tegnes i

Marckmanns Kiosk, hvor ogsaa løse Nr. kan faas a 5 Øre.

Vær god mod Naturen.

—o—

Den skønne Natur fylder dit Sind med Friskhed og Glæde —

Den gør dig sundere baade paa Legeme og Sjæl. — Derfor — vær god mod Naturen som mod en Ven!

Har du fundet en køn Plet ude i den fri Natur, saa ødelæg den ikke! Husk paa, Naturens Skønhed er ikke din alene, den er alles!

Har du ligget i et Skovbryn eller paa en Strandbred og spist din Mad, saa efterlad ikke Stedet som en Køkkenmødding, naar du gaar din Vej. Lad ikke tomme Flasker, Konservesdaaser, Æggeskaller og Papir forstyrre Skønhedsindtrykket for dem, der siden søger Stedet!

Gør rent efter dig! Pluk aldrig Markens eller Skovens Blomster, hvis du ikke bryder dig om at tage dem med hjem. Det er hensynsløst at plukke Blomster for straks efter at smide dem bort igen. Ogsaa Blomster lever, og saa længe de lever, kan de glæde Mennesker.

Ryk ikke Anemoner eller andre Blomster op med Rod! Naar du gør det, er du med til at udrydde den danske Skovs Skønhed! Vil du ved Foraarstid have grønne Bøgegrene med dig hjem fra en Skovtur, saa skær Grenene omhyggelig af med en Kniv! Skær dem af med et skraat Snit, og vælg dem paa en saadan Maade, at du ikke ødelægger Træets Form og Skønhed. Tag kun Grene, hvor du har Lov dertil! Ødelæg aldrig unge Træers Topskud. Glæd dig ved Fuglenes Sang, men rør ikke Fuglenes Reder.

Færdes du paa Steder, der tilhører Privatmænd, saa vær dobbelt omhyggelig og nænsom i din Opførsel. Hensynsløse Turister har lukket Adgangen til mange kønne Steder i vort Land, fordi de ikke var gode mod Naturen.

Vær varsom med Ild, naar du færdes i Skov.

Men du, som har lært at sætte Pris paa Naturens Skønhed, du vil altid være en god Turist.

Du vil altid erindre, at saa køn og ren, som du selv ønsker at møde Naturen, saa køn og ren bør du efterlade den til andre.

Fest- og Bryllupssange

leveres billigst fra

Allinge Bogtrykkeri.

De Averterende

anmodes høfligst om at indsende vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvemteste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbud vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Beløbet + 5 Øre i Porto mod Kvittering paa Postbeviset.

Stort Godtkøb=Udsalg

(grundet paa Forretningsafstaaelse)

fra Tirsdag d. 12. til Lørdag d. 23. August.

Damefrakker og Kjoler — lidt ældre Facons — samt Drengedragter til Spotpris!

Rester i Bomulds- og Uldmousseline. Gulv- og Bordtæpper meget billigt. Under Udsalget 10 pCt. paa alle kurante Varer. — Alt pr. Kontant.

Messens Ene-Udsalg

Firma: Chr. Olsen, Allinge.

Meddelelse.

Det meddeles herved høfligst de ærede Beboere i Allinge og Omegn, at jeg har overtaget det af Frk. K. Munck gennem mange Aar førte Sæbehus i Havnegade i Allinge og vil fremtidig drive Forretningen under Navnet „TATOL“.

Samtidig med denne Forandring er Forretningen bleven betydeligt udvidet og omfatter nu, foruden Sæber, Parfumer, Toiletartikler, alt i Konserver, Kaffe, The, Chokolade, Bisquits, Tobak, Cigaretter og Cigaretter. — Stort Udvalg i Køkken-Udstyr.

Som Reklame for vort Konserver

udsælger vi en Daase Leverpostej, en Daase Gaffelbitter og en Daase Sardiner, samlet Pris kun 89 Øre. Alt i ekstra fine Kvaliteter.

Varerne bringes overalt.

Ærbødigst

TATOL=Udsalget i Allinge.

Tlf. 23. — A. Sonne. — Tlf. 23

Regnskabsbøger

og Protokoller leveres billigst efter ethvert Skema. Hurtig Ekspedition. Sygekasselove og Kontrolbøger. Formularer, Attester og Blanketter.

Allinge Bogtrykkeri.

Kofoed & Mortensens Byggeforretning

Ligtøj og Ligsenge. Ligkistelager. Ordning af Begravelser.

Telefoner 77 og 79.

Det bedste Høstbindegarn

til den billigste Pris faas i

Produkten.

18 pCt. Superfosfat, 40 pCt. Kali

til Levering i Efteraaret bedes bestilt i

Produkten.

Drivremme.

Vi anbefaler vort store Lager af

Gummiremme og Balataremme.

Vi har alle Dimensioner paa Lager.

Kvaliteten er den bedste, Prisen den billigste.

Remslere, Remfedt, Olie og Konsistentfedt anbefales.

Produkten.

G. Jørgensens Slagterforretning

Tlf. 66. — ALLINGE — Tlf. 66.

Anbefales med 1ste Klasses Varer til rimelige Priser.

Prima Oksefars.

Rørt Kalvefars, færdig til Brug.

Flæskfars.

Oksekød

Kalvekød

Lamsekød

Bestillinger modtages. — Varerne bringes overalt.

Badningens 10 Bud.

—0—

Formanden for Dansk Svømme- og Livredningsforbund, Hr. Holger Nielsen, giver i Anledning af de mange Drukneulykker, hver Sommer er saa rig paa — følgende gode Raad:

1. Gaa aldrig alene i Vandet.
2. Svøm ikke for langt ud. Det er aldeles ingen Nytte til, og du udsættet kun dig selv og dine Medmennesker for Fare, dersom du pludselig gribes af Ængstelse eller af et Ildebefindende, og Kræfterne derved svigter dig.

3. Bader du i en Mergelgrav eller paa Steder, hvor du ikke kender Vanddybden, tag da om Livet et Reb, som en anden — staaende paa Land — holder i.

4. Bader du fra Baad paa dybt Vand, tag da ligeledes om Livet et Reb, som holdes af en i Baaden værende Person. Spring ud og gaa op fra Baadens For- og Agterende ikke fra Siden. Skulde det ske, at Baaden, du er i, kæntrer, bliv da ved den, medmindre du er nær ved Land og er vis paa at du kan svømme ind.

5. Gaa ikke i Vandet lige efter et Maaltid, ej heller efter stærk Anstrengelse (før Lunger og Hjerter virker normalt igen) Mennesker med Tilbøjelighed til stærk Hjerteranken maa ikke bade uden Lægens Tilladelse.

6. Sig til Børnene, at de aldrig i Kaadhed maa skubbe hverandre i Vandet fra Bro eller Baad, og at de aldrig i Vandet maa dukke hinandens Hoved under.

7. Lad dem ikke blive længere i Vandet end højst til det Tidspunkt, hvor den første Kuldegysning indfinder. Paase, at de efter Badet ikke fryser (uvirksomme opholder sig i køl Luft). Og lad dem heller ikke overdrive Solbade.

8. Tillad ikke Børn — ukendt med Sejlads at tage ud paa egen Haand. Giv dem Advarsler mod Kaadheder, dersom de i Robaad faar Lov at ro uden voksne.

9. Gaa ikke flere i en Baad, end at I er sikre paa, at den kan bære jer, og overbevis jer om, at Baadens Sider er tætte (ikke har slaaet Revne). Søg straks Land, hvis Baaden tager Vand ind.

10. Endelig bør alle, ældre som yngre, lære at kunne udføre et korrekt „kunstigt Aandedræt“ (Schäfer-Metoden)

Det „kunstige Aandedræt“, og hvad dertil hører, er lært i Løbet af en halv Time, og sikkert vil de fleste af os — før eller senere i vort Liv — komme til at staa overfor Tilfælde, hvor den hurtige Paabegyndelse af „kunstigt Aandedræt“ kan være af afgørende Betydning for Redningen af et Menneskes Liv.

Grindringsliste.

Allinge-Sandvig.

Afholdelsesforeningen: Frk. Rættmager Andr. Pedersen.

Aldersrentendb.: Frk. Murer Edd. Holm.

Allinge-Sandvig Stenbærers Sygekasse Frk. Hans Madsen, Sæne.

Rasf. Carl Jørgensen, Strandvejen. Allinge Sygekassers Sygeplejeforsikring Frk. Frederik Pedersen.

Blaa Kors: Frk. Murer Edd. Holm. Borgmestertkontoret 2—4 Eftm.

Brandinspektør: Smedem. Carl Petersen.

Bornholms Brandforsikringskassas Sognekomm. Alfred Varsen.

Dampfiskeexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Eftm., Mandag og Torsdag Form.

Folketingsamlingen (Borgerskolen 1. Sal Læsestuen Søndage fra 5—9 Eftm.

Udlaan Mandag og Fredag 7—8, samt Tirsdag 3—4.

Folkeregistret: Kommunekontoret, Good Templar Ord.: Frk. Carl Lindgren.

Hjælpekassen. Form. Frk. Petra Møller. Raskere Frk. Alfr. Petersen.

Jernbanest. Værehuset aaben for Gods 8,30—12 og 2,30—6.

Kæmmerkontoret 10—12 og 2—3.

Lørdag tillige 6—8.

Kirkeværger 3—4.

Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm.

Postkontoret Allinge Søndage 9—12 og 2—6. Sandvig 9—12 og 3—6.

Politi. E. A. Varsen, Allinge, L. B. Mouritser, Sandvig. Kontor Strandvejen.

Storstensfejler E. N. Nielsen.

Tlf. Hasle 43.

Sparekassen 9—12 og 2—4.

Stempelfilial i Sparekassen 9—12 og 2—4. Branddirektøren do.

Statkassanstaten for Livsforsikring ved Stationsf. Kofoed. Kontortid: 9—12 Frk.

Sygehuslægen 8—9 og 2—3.

Sygehuset. Besøgstid 11—12 og 4—5.

Sygekassen. Frk. Vager P. Holm. Raskere Frk. M. Jensen.

Telegrafstationen 9—12 og 2—6.

Toldkammeret 8—12 Form. 2—5 Eftm.

Turistforeningen Østersøbadet „Bornholm“. Frk. Kærner Mortensen.

Gaa ikke over Aaen efter Vand

Køb Deres Forbrug af

Sodavand fra

Mineralvandsfabriken

BORNHOLM

Sandvig

Telefon 25

Flaskerensningen foregaar under lagtagelsen af de strengeste Krav til Renlighed og Hygiejne.

Ved Fabrikationen anvendes kun de allerfineste Raastoffer.

Produktet staar fuldt op paa Højde med de oversøiske Fabrikkers.

Slagteriets Udsalg paa Lindeplads.

Tlf. 45.

Karbonade, Mørbrad og kogt Skinke frisk hver Dag.

KØREPLAN.

(Gældende fra 1. Juni)

Rønne-Allinge-Sandvig.

Hverdage.

7,45	12,45	16,10	19,00	Rønne H.	Ank.	10,45	15,10	18,35	21,40
8,00	13,00	16,23	19,15	Nyker	„	10,29	14,54	18,22	21,24
8,10	13,10	16,31	19,25	Klemensker	„	10,19	14,44	18,14	21,14
8,24	13,24	16,43	19,39	Rø	„	10,05	14,30	18,02	21,00
8,36	13,36	16,53	19,51	Tein	„	9,53	14,18	17,52	20,48
8,44	13,44	17,00	19,59	Allinge	„	9,45	14,10	17,45	20,40
8,50	13,50	17,05	20,05	Sandvig	Afg.	9,40	14,05	17,40	20,35

Endvidere løber Tog fra 1. Juli til 15. September:

Afgang Rønne 10,00 — Ankomst Sandvig 10,55

— — — — — 22,05 — — — — — 22,55

— Sandvig 7,35 — — — — — Rønne 8,35

— — — — — 12,35 — — — — — 13,30

Fra 1. Juli til 17. Aug. — — — — —

Kun Lørdage fra 1. Juli til 15. September:

Afgang Sandvig 23,05 — Ankomst Rønne 24,00

Søn- og Helligdage.

7,45	13,00	16,10	19,15	22,05	Rønne H.	10,10	15,25	18,40	21,45	0,10
7,59	13,14	16,24	19,29	22,18	Nyker	9,55	15,10	18,25	21,30	23,56
8,08	13,23	16,33	19,38	22,26	Klemensker	9,46	15,01	18,16	21,19	23,47
8,21	13,36	16,46	19,51	22,38	Rø	9,33	14,48	18,03	21,05	23,36
8,32	13,47	16,57	20,02	22,48	Tein	9,22	14,37	17,52	20,53	23,26
8,40	13,55	17,05	20,10	22,55	Allinge	9,15	14,30	17,45	20,45	23,19
8,45	14,00	17,10	20,15	23,00	Sandvig	9,10	14,25	17,40	20,40	23,15

Endvidere løber Tog fra 1. Juli til 15. September:

Afgang Rønne 10,00 — Ankomst Sandvig 10,55

— — — — — 0,15 — — — — — 1,10

— Sandvig 11,50 — — — — — 12,45

Aakirkeby-Gudhjem.

Hverdage.

7,55	10,50	13,20	17,00	20,30	Rønne-Nexø	9,20	12,10	14,45	18,20	21,55
8,41	11,33	14,06	17,42	21,16	Aakirkeby	8,32	11,27	13,57	17,35	21,09
8,51	11,42	14,15	17,52	21,26	Almindingen	8,22	11,17	13,47	17,25	20,59
9,10	12,00	14,32	18,10	21,45	Østermarie	8,05	11,01	13,29	17,08	20,55
9,21	12,08	14,40	18,20	21,55	Østerlars	7,55	10,52	13,20	16,59	20,30
9,30	12,18	14,50	18,30	22,05	Gudhjem	7,45	10,42	13,10	16,50	20,20

Søn- og Helligdage.

Gudhjem	7,45	10,20	13,05	17,30	19,50	22,05
Østerlars	7,55	10,29	13,14	17,39	20,00	22,14
Østermarie	8,05	10,38	13,23	17,48	20,10	22,23
Almindingen	8,22	10,55	13,41	18,05	20,30	22,40
Aakirkeby	8,32	11,04	13,50	18,15	20,41	22,50
Rønne-Nexø	9,20	11,50	14,40	19,00	21,25	23,30

Rønne-Nexø	7,55	10,25	13,15	17,40	20,00	22,10
Aakirkeby	8,41	11,11	13,59	18,23	20,46	22,54
Almindingen	8,50	11,20	14,09	18,32	20,56	23,04
Østermarie	9,07	11,36	14,26	18,47	21,15	23,21
Østerlars	9,15	11,44	14,35	18,56	21,25	23,30
Gudhjem	9,25	11,53	14,45	19,05	21,35	23,40

Hvorfor købe Tryksager

Indpakkingspapir og Poser

hos omrejsende Agenter, der paa Grund af

Rejseudgifter maa beregne større Avance

paa en ringere Vare, og sælger denne paa

Efterkrav og uden Garanti.

I Sornitzkas Bogtrykkeri, Allinge,

er De altid sikker paa at faa Deres Tryksager godt udført til den

billigste Pris og saa vidt mulig omgaaende Levering. Telefon 74.

Indpakkingspapir, Økonomruller, Poser & Konvolutter til Fabrikspris.

BRØDRENE ANKER, HASLE

JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.

Ajlepumper = Vandpumper - Varmtvands-Anlæg,

Anton Sonnes Ligkisteforretning

fortsættes uforandret.

Ligtøj og Ligsenge paa Lager. Ordning af Begravelser.

Agnes Sonne.

H. Th. Mortensen.

Maskinsnedkeri, Allinge.

Tlf. 47.